

Siepman vertaalde 'Teaming with microbes' in het Nederlands.

GEVOEL VOOR HUMUS

Zelfbenoemd humist Marc Siepman is zeer begaan met de toestand van de bodem en geeft in Nederland en België gratis cursussen humisme. Zijn doel is om mensen te betrekken bij zijn missie: het herstel en behoud van het natuurlijke ecosysteem van de bodem. Op uitnodiging van Stichting De Nieuwe Akker gaf hij in maart een tweedaagse cursus in Haarlem.

Aan die cursus heb ik deelgenomen en in die twee dagen heb ik een grote hoeveelheid boeiende informatie opgezogen. Siepmans verhaal is veelomvattend: het reikt van de desastreuze gevolgen van de huidige schaalvergroting in de landbouw tot aan het belang van voedingsstoffen en organismen in een gezonde bodem. Vlak na de cursus durfde ik de schopel bijna niet meer aan te raken: Siepman bepleit namelijk alle verstoringen van de bodem door schoffelen, spitten, harken enz. zoveel mogelijk achterwege te laten. Maar hoe moet je moestuinen zonder de grond te bewerken?

Zijn betoog is dat landbouw per definitie verstoring is, want met onkruid verwijderen en met oogsten haal je materiaal weg dat in de natuur zou afsterven en de grond zou verrijken door uiteindelijk humus te vormen. Onze huidige voedselvoorziening is grotendeels gebaseerd op de teelt van

snelgroeiende, eenjarige gewassen en dat put het land uit. Daarom voegen tuinders kunstmest toe aan de grond, maar dat voedt slechts de plant, de bodemstructuur verbetert er niet door. Organische mest zoals stalmest, bestaande uit stro en uitwerpselen, is al beter voor de bodemstructuur.

Siepman is ook voorstander van het toevoegen van compost. Dat is volgens hem het beste voor de bodemstructuur. Micro-organismen zoals schimmels en bacteriën en de bodemdierpjes in de compost zorgen daarvoor. Zij maken de grond luchtig en zorgen dat de grond beter water vast kan houden. Ook wisselen ze voedingsstoffen uit met planten en houden ze voedingsstoffen tijdelijk vast om ze later gedoseerd af te geven.

Echter, om de compost door de grond te werken moet de grond worden omgezet. En daardoor wordt juist de bodemstructuur weer verstoord. Dat is complexe materie. Siepman ziet een oplossing in permacultuur, maar dat is een verhaal voor een andere keer.

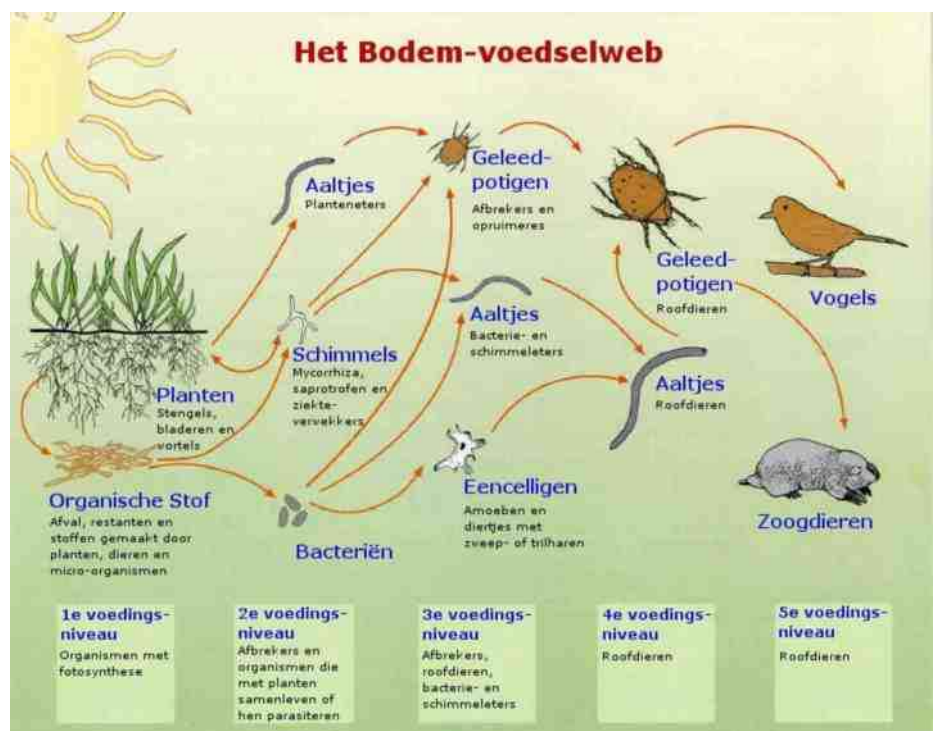
Tekst: Bertine Hagmeijer i.s.m. Linda Hartgring

* Stichting De Nieuwe Akker is initiatiefnemer en beheerder van drie biologische zelfoogst-tuinderijen rondom Haarlem, www.denieuweakker.nl

Meer informatie kun je vinden op <http://gevoelvoorhumus.nl/> of in 'Het bodemvoedselweb, alle kleine beestjes helpen'. Dit boek is de Nederlandse vertaling door Siepman van 'Teaming with microbes' door Jeff Lowenfels en Wayne Lewis uit 2013. Het is verkrijgbaar bij uitgeverij Jan van Arkel.

Een compostsilo is een goede oplossing voor een kleine tuin. Foto: Linda Hartgring

Bron: USDA-NRCS (US Department of Agriculture - Natural Resources Conservation Service)